

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad

t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Rapportage

Natuurwaarden Haf en Kreek

B. Zijlstra & J. Reinhold
April, 2024

Burgerparticipatie

Landschapsbeheer stimuleert betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in de eigen leefomgeving. Samen verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer van de eigen 'achtertuin'.

Landschap

Singels, laanbomen, bermen, dijken, dorpsbossen, weilanden, akkers, stedelijk groen en groot open water zijn dragers van het landschap. Beheer, behoud en ontwikkeling van deze landschapselementen dragen bij aan de beleving van ons landschap.

Cultuurhistorie en Aardkunde

De geschiedenis van Flevoland heeft mens en landschap bepaald. Om de eigen leefomgeving goed te begrijpen speelt kennis van het ontstaan van het gebied een belangrijke rol.

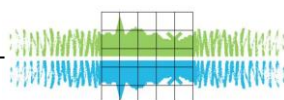

Soortenbeheer

In het Flevolandse landschap horen tal van plant- en diersoorten. De (tijdelijke) aanvullende maatregelen die Landschapsbeheer uitvoert, dragen bij aan het realiseren van een zelf functionerend ecosysteem.

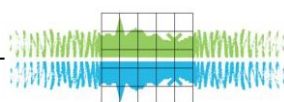
Titel : Natuurwaarden Haf en Kreek
Auteur : B. Zijlstra & J. Reinhold
Datum : April, 2024
Rapportnr : LBF-2024-023

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapbeheerflevoland.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Plan	5
2. De QuickScan	5
2.1 Naar een lijst van beschermde soorten waar rekening mee gehouden moet worden	5
2.2 Lijst van beschermde soorten in het studiegebied	5
2.3 Soorten die bij een verdere ontwikkeling aandacht vragen.....	8
2.4. Beschermde soorten die geen hinder ondervinden van de werkzaamheden omdat zij niet voorkomen of vanwege hun soort specifieke eigenschappen	9
2.4.1 Bunzing en wezel.....	9
2.4.2. Huismus.	9
2.4.3 Ransuil	9
2.4.4 Grote bonte specht.....	9
2.4.5 Spreeuw	9
2.4.6. Verblijven van boombewonende vleermuizen.....	10
2.5. Beschermde soorten waarop de voorgenomen ontwikkeling een negatief effect kan hebben	10
2.5.1 Broedende vogels.....	10
3. Onderdeel houtopstanden.....	10
4. Naar uitvoering werkzaamheden	10
5. Aanvullend advies	10

1. Inleiding

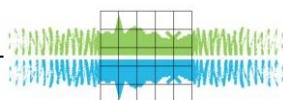
De gemeente Lelystad is voornemens groot onderhoud te verrichten in de wijken Haf en Kreek. Werkzaamheden die in het openbare groen en bij de bestaande infrastructuur speelt. Er zullen geen werkzaamheden tussen de grote watergangen en de achterkanten van de huizen uitgevoerd worden.

De gemeente Lelystad wil rekening houden met de beschermde natuurwaarden van de stad. Reden om voorgaande aan de werkzaamheden een quickscan te laten uitvoeren op het gebied van beschermde soorten. Aan Landschapsbeheer Flevoland is gevraagd deze fase uit te voeren. Het betreft een inschatting of de geplande werkzaamheden de beschermde soorten kunnen raken.

Afhankelijk van het resultaat van dit onderzoek kan het nodig zijn om nader ecologisch onderzoek te doen en/of een omgevingsvergunning activiteit Flora en Fauna nodig is en/of werken volgens de gedragscode Stadswerk uitvoerbaar is.

Figuur 1: Gekleurde delen is het onderzoeksgebied Haf en Kreek in Lelystad.

2. Plan

Landschapsbeheer Flevoland heeft een lijst met beschermde soorten die in Lelystad voor kunnen komen. Gecombineerd met de ecologie van de soorten en de huidige groenstructuren en geplande werkzaamheden wordt een inschatting gemaakt of bepaalde soorten hinder kunnen ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Tijdens een veldbezoek wordt daarom gekeken naar de aanwezige groenstructuren, het huidige beheer en of met name in de bomen verblijfplaatsen van vogels en vleermuizen kunnen zitten. Het totaal resulteert in een rapport waarin beschreven staat welke beschermde soorten verwacht mogen worden en of de soorten al dan niet hinder ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Het rapport wordt afgesloten met een hoofdstuk over welke (proces)stappen er verder genomen moeten worden.

2. De QuickScan

2.1 Naar een lijst van beschermde soorten waar rekening mee gehouden moet worden

De Omgevingswet, onderdeel flora en fauna kent een lange lijst van beschermde soorten. Om deze hanteerbaarder te krijgen heeft Landschapsbeheer Flevoland deze lijst ingekort voor de soorten die aanwezig kunnen zijn binnen de gemeente Lelystad. De lijst is waarschijnlijk langer dan die van dieren die werkelijk voorkomen in de gemeente, maar daarmee wordt voorkomen dat er beschermde soorten 'vergeten' worden.

Voor het studiegebied is eenzelfde inschatting gemaakt. Welke soorten kunnen in het gebied voorkomen en vormt de geplande ontwikkeling dan een bedreiging voor de soort?

Indien de werkzaamheden of het eindresultaat effect kunnen hebben, is de soort nader beschreven.

Met behulp van deze lijst van potentieel voorkomende soorten is op 8 april een veldbezoek gebracht. Een datum waarbij ook goed inzicht gekregen kon worden op de aanwezigheid van nesten in bomen maar ook het belang van het groen voor huismussen.

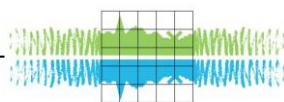
Vrijstelling Flevoland

Per provincie is een lijst samengesteld van soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Dit zijn meestal algemeen voorkomende soorten die door geplande ruimtelijke ontwikkelingen niet bedreigd worden in hun staat van instandhouding. Voor deze soorten hoeft dan ook (bijna) nooit een ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna aangevraagd te worden. Deze soorten zijn daarom niet opgenomen in de analyse. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

2.2 Lijst van beschermde soorten in het studiegebied

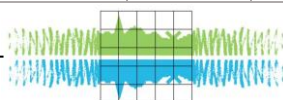
Tabel 1 beschrijft de beschermde soorten Omgevingswet, onderdeel flora en fauna van Flevoland. In de laatste kolom is aangegeven welke soorten in het studiegebied voor kunnen komen. Een aantal hiervan betreft soorten van de vrijstellingslijst van Flevoland. Voor deze soorten geldt dat er geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna hoeft worden aangevraagd, maar dat de zorgplicht wel van toepassing is.

Ook voor broedende vogels in zijn algemeenheid geldt dat er geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna mogelijk is. Broedende vogels mogen nooit zodanig verstoord worden tijdens werkzaamheden dat hun broedsucces in gevaar komt. Soort(groepen) met een **X** worden nader beschreven, omdat deze soorten mogelijk voorkomen in het plangebied.

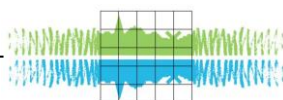

Tabel 1 (Mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in het studiegebied. De lijst is samengesteld op basis van de NDFF en expert judgement. Het betreft de beschermde planten en dieren volgens de Omgevingswet, onderdeel flora en fauna zoals die mogelijk voorkomen in Flevoland, onderverdeeld in het wetsartikel waarin de soort beschreven staat. De lijst is ruim geïnterpreteerd zodat bij de analyse of beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, er geen soorten vergeten worden. De beschermde nesten van enkele vogels zijn onderverdeeld in categorieën zoals de Provincie Flevoland die vastgesteld heeft in januari 2021. 1=nesten die ook buiten het broedseizoen door vogels gebruikt worden; 2= nesten van honkvaste koloniebroeders; 3= nesten van honkvaste vogels; 4=vogels die jaarlijks hetzelfde nest gebruiken en niet of nauwelijks in staat zijn zelf een nest te bouwen; 5a=honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont; 5b=honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont.

Soortgroep	Nederlandse naam	Vogel-richtlijn (§ 3.1 artikel 3.1 t/m 3.4)	Habitatrichtlijn (§ 3.2 artikel 3.5 - 3.9)	Andere Soorten (§ 3.3 artikel 3.10 - 3.11)	FL vrijstelling	Bern I	in studiegebied
broedende vogels	allen	VR					X
nest 1	kerkuil	VR					N
nest 1	steenuil	VR					N
nest 2	gierzwaluw	VR					N
nest 2	huismus	VR					x
nest 2	roek	VR					N
nest 3	boerenzwaluw	VR					N
nest 3	grote gele kwikstaart	VR					N
nest 3	torenvalk	VR					X
nest 4	bosuil	VR					N
nest 4	ransuil	VR					X
nest 5a	boomvalk	VR					N
nest 5a	buizerd	VR					X
nest 5a	havik	VR					N
nest 5a	oehoe	VR					N
nest 5a	ooievaar	VR					N
nest 5a	raaf	VR					N
nest 5a	rode wouw	VR					N
nest 5a	sperwer	VR					X
nest 5a	wespendief	VR					N
nest 5a	zwarte wouw	VR					N
nest 5a	zeearend	VR					N
nest 5b	blauwe reiger	VR					N
nest 5b	draaihals	VR					N
nest 5b	groene specht	VR					N
nest 5b	grote bonte specht	VR					X
nest 5b	huiszwaluw	VR					N
nest 5b	ijsvogel	VR					N
nest 5b	kleine bonte specht	VR					N
nest 5b	middelste bonte specht	VR					N
nest 5b	oeverzwaluw	VR					N
nest 5b	spreeuw	VR					X
nest 5b	tapuit	VR					N
nest 5b	zwarte specht	VR					N

Soortgroep	Nederlandse naam	Vogel-richtlijn (§ 3.1 artikel 3.1 t/m 3.4)	Habitatrichtlijn (§ 3.2 artikel 3.5 - 3.9)	Andere Soorten (§ 3.3 artikel 3.10 - 3.11)	FL vrijstelling	Bern I	in studiegebied
Zoogdieren	aardmuis			AS	x		X
Zoogdieren	bever		HR				N
Zoogdieren	boommarter			AS			N
Zoogdieren	bosmuis			AS	x		X
Zoogdieren	bosvleermuis		HR				N
Zoogdieren	bunzing			AS			X
Zoogdieren	damhert			AS			N
Zoogdieren	das			AS			N
Zoogdieren	dwergmuis			AS	x		X
Zoogdieren	dwergpspitsmuis			AS	x		X
Zoogdieren	edelhert			AS			N
Zoogdieren	eekhoorn			AS			N
Zoogdieren	egel			AS	x		X
Zoogdieren	franjestaat		HR				N
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis			AS	x		X
Zoogdieren	gewone dwergvleermuis		HR				N
Zoogdieren	gewone grootoorvleermuis		HR				X
Zoogdieren	haas			AS	x		X
Zoogdieren	hermelijn			AS			N
Zoogdieren	huisspitsmuis			AS	x		X
Zoogdieren	kleine dwergvleermuis		HR				N
Zoogdieren	konijn			AS	x		N
Zoogdieren	laatvlieger		HR				N
Zoogdieren	meervleermuis		HR				N
Zoogdieren	noordse woelmuis		HR				N
Zoogdieren	otter		HR				N
Zoogdieren	ree			AS	x		X
Zoogdieren	rosse vleermuis		HR				N
Zoogdieren	rosse woelmuis			AS	x		X
Zoogdieren	ruige dwergvleermuis		HR				X
Zoogdieren	steenmarter			AS			N
Zoogdieren	tweekleurige vleermuis		HR				N
Zoogdieren	veldmuis			AS	x		X
Zoogdieren	vos			AS	x		X
Zoogdieren	waterspitsmuis			AS			N
Zoogdieren	watervleermuis		HR				X
Zoogdieren	wezel			AS			X
Zoogdieren	woelrat			AS	x		X
Zoogdieren	wolf		HR				N
Amfibieën	alpenwatersalamander			AS			N
Amfibieën	bruine kikker			AS	x		X
Amfibieën	gewone pad			AS	x		X
Amfibieën	kamsalamander		HR				N
Amfibieën	kleine watersalamander			AS	x		X
Amfibieën	meerkikker			AS			X

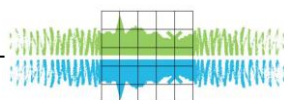

Soortgroep	Nederlandse naam	Vogel-richtlijn (§ 3.1 artikel 3.1 t/m 3.4)	Habitatrichtlijn (§ 3.2 artikel 3.5 - 3.9)	Andere Soorten (§ 3.3 artikel 3.10 - 3.11)	FL vrijstelling	Bern I	in studiegebied
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker			AS	x		N
Amfibieën	rugstreeppad		HR				N
Amfibieën	vroedmeesterpad		HR				N
Reptielen	levendbarende hagedis			AS			N
Reptielen	ringslang			AS			N
Reptielen	zandhagedis		HR				N
Vissen	beekprik			AS			N
Vissen	grote modderkruiper			AS			N
Vissen	houting		HR				N
Vissen	kwabaal			AS			N
Vissen	steur		HR				N
Weekdieren	platte schijfhoren		HR				N
Insecten	gevlekte witsnuitlibel		HR				N
Insecten	grote vos			AS			N
Insecten	grote vuurvinder		HR				N
Insecten	grote weerschijnvlinder			AS			N
Insecten	noordse winterjuffer		HR				N
Insecten	rivierrombout		HR				N
Insecten	teunisbloempijlstaart						N
Insecten	sleedoornpage			AS			N
Mossen	tonghaarmuts					Bern I	N
Planten	akkerboterbloem			AS			N
Planten	bergnachtorchis			AS			N
Planten	blaasvaren			AS			N
Planten	bruinrode wespenorchis			AS			N
Planten	geelgroene wespenorchis			AS			N
Planten	glad biggenkruid			AS			N
Planten	groensteel			AS			N
Planten	grote bosaardbei			AS			N
Planten	kluwenklokje			AS			N
Planten	muurbloem			AS			N
Planten	naakte lathyrus			AS			N
Planten	smalle raai			AS			N
Planten	stofzaad						N
Planten	wilde ridderspoor			AS			N
Planten	wolfskers			AS			N

2.3 Soorten die bij een verdere ontwikkeling aandacht vragen

Naar aanleiding van bovenstaande analyses ontstaat een lijst met soorten die mogelijk voorkomen in het gebied en die in elk geval nadere aandacht vragen. Belangrijk hierbij zijn twee zaken:

* heeft de soort mogelijk hinder van de geplande werkzaamheden? Of

* heeft de soort geen hinder van de werkzaamheden omdat de werkzaamheden zijn specifieke leefgebied niet raakt?

Per soort(groep) met een **X** (tabel 1) zal kort omschreven worden waarom de soort op de lijst staat en een inschatting van de risico's als de soort(groep) daadwerkelijk voorkomt.

Op basis van de lijst is vervolgens gekeken of de soort die hinder kan ondervinden ook daadwerkelijk kan voorkomen binnen het plangebied middels een veldbezoek. Er is op 8 april een visuele inspectie uitgevoerd om te kijken of er nesten of holten aanwezig zijn waar beschermde soorten gebruik van zouden kunnen maken.

2.4. Beschermde soorten die geen hinder ondervinden van de werkzaamheden omdat zij niet voorkomen of vanwege hun soort specifieke eigenschappen

Uit tabel 1 blijkt dat er een groot aantal soorten kan voorkomen in het plangebied. Op basis van een veldbezoek is geconcludeerd dat de werkzaamheden geen effect hebben op de volgende soorten.

2.4.1 Bunzing en wezel

Mogelijk komen bunzing en wezel sporadisch voor in de omgeving. Maar de werkzaamheden vinden zeker niet plaats in belangrijk leefgebied voor deze soorten. De in het gebied aangetroffen groenstroken en het gevoerde maaibeheer geven daar geen aanleiding toe.

Daarmee hoeft voor deze soorten geen nader onderzoek verricht te worden en is ook geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna, noodzakelijk.

2.4.2. Huismus

Nesten zijn in de groenstroken niet te verwachten maar het openbare groen kan een belangrijke rol spelen in het leefgebied van de soort. Tijdens het veldwerk zijn er weinig huismussen geconstateerd in de wijk en het openbare groen lijkt geen belangrijke rol te spelen voor deze soort op dit moment.

Er hoeft dan ook geen verdere rekening gehouden te worden met deze soort.

2.4.3 Ransuil

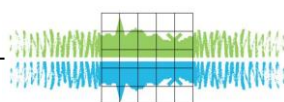
Binnen het plangebied zijn geen nesten van zwarte kraai of buizerd aangetroffen. De ransuil bouwt zelf geen nest, maar maakt gebruik van oude nesten van o.a. zwarte kraai en buizerd. Eveneens zijn er geen geschikte bomen aangetroffen waar de ransuil zou kunnen roesten. Daarmee wordt de aanwezigheid van de ransuil bij de te kappen bomen uitgesloten. Er is geen nader onderzoek nodig naar deze soort en er is geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna, nodig voor de ransuil.

2.4.4 Grote bonte specht

Er is gezocht naar holtes die gemaakt zijn door de grote bonte specht. Er zijn geen bomen met spechtenholten gevonden. Daarmee hebben de werkzaamheden geen invloed op deze soort. Er is geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna, nodig voor de grote bonte specht.

2.4.5 Spreeuw

Er is gezocht naar holtes waar spreeuwen gebruik van zouden kunnen maken. Er zijn geen bomen met holten gevonden. Daarmee hebben de werkzaamheden geen invloed op deze soort. Er is geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna, nodig voor de spreeuw.

2.4.6. Verblijven van boombewonende vleermuizen

Binnen dit onderzoek is gezocht naar boomholten waar vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken. Er zijn geen boomholten gevonden. Daarmee hebben de diverse soorten boombewonende vleermuizen geen mogelijkheden tot een verblijfplaats. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen wordt daarmee uitgesloten.

Er is geen ontheffing Omgevingswet, onderdeel flora en fauna, nodig voor verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen.

2.5. Beschermde soorten waarop de voorgenomen ontwikkeling een negatief effect kan hebben

Uit tabel 1 blijkt dat er een groot aantal soorten kan voorkomen in het plangebied. Op basis van een veldbezoek is geconcludeerd dat de werkzaamheden wel een negatief effect (kunnen) hebben op de volgende soorten.

2.5.1 Broedende vogels

Alle broedende vogels zijn beschermd binnen de Omgevingswet, onderdeel flora en fauna. Het is belangrijk om te realiseren dat broedende vogels niet dusdanig verstoord mogen worden dat hun broedsucces in het geding komt. Het broedseizoen loopt in zijn algemeenheid van 15 maart tot en met 15 juli. Buiten het 'broedseizoen' werken is dus in zijn algemeenheid eenvoudiger, maar elke broedende vogel blijft beschermd en mag niet zodanig verstoord worden dat dit effect heeft op het broedsucces. Het is niet mogelijk om een ontheffing te krijgen voor het verstoren van broedende vogels.

3. Onderdeel houtopstanden

Het kappen van bomen is niet zomaar toegestaan. Er zal in elk geval contact moeten worden opgenomen met het bevoegd gezag. Wie dat is, is afhankelijk van of de bomen binnen of buiten de bebouwde kom 'houtopstanden' ligt zoals die vastgelegd is door de gemeente Lelystad. In dit geval ligt het binnen de bebouwde kom en is de gemeente bevoegd gezag.

4. Naar uitvoering werkzaamheden

Voor de uitvoer van de werkzaamheden heeft de gemeente Lelystad geen ontheffing Omgevingswet nodig.

Wel zal de gemeente Lelystad bij het uitvoeren van werkzaamheden tijdens het broedseizoen nog eens extra moeten kijken naar mogelijk broedende vogels.

5. Aanvullend advies

Naar aanleiding van het veldwerk is geconstateerd dat in de wijk Haf en in mindere mate Kreek op meerdere plaatsen nestgelegenheid aangeboden wordt voor de huismus. Dit onder andere naar aanleiding van het vervangen van het asbesthoudend dakmateriaal.

Het gebruik van deze kasten lijkt nog tegen te vallen en wordt voor een deel waarschijnlijk veroorzaakt door het openbare groen in de wijk dat weinig dekking biedt. Groot onderhoud biedt de kans om hier meer werk van te maken zodat Lelystad met recht de titel hoofdstad van de nieuwe natuur draagt.

